

Hørings svar fra Norsk Sjøoffisersforbund – forslag til forskrift om klimagassreduksjoner for fartøy i akvakulturnæringen

Norsk Sjøoffisersforbund (NSOF) understreker at avgifter og reguleringstiltak i maritim sektor må utformes i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser. Internasjonalt fastsatte krav til miljø, sikkerhet og drift må være førende for nasjonale avgiftsordninger, for å sikre like konkurransevilkår og rettslig forutsigbarhet.

Erfaringer fra flere fartøyssegmenter viser at innføring av nye energibærere og fremdriftssystemer innebærer betydelige utfordringer innen helse, miljø og sikkerhet. Det mangler i dag permanente og fullt ut harmoniserte internasjonale standarder for flere av de aktuelle teknologiene. En rekke løsninger reguleres gjennom midlertidige ordninger, dispensasjoner og såkalte «alternative design»-prosesser, som stiller høye krav til risiko- og eksplosjonsanalyser og til operativ forståelse hos mannskapet. NSOF mener derfor at et fullt forsvarlig arbeidsmiljø må være et absolutt premiss før nye energibærere og teknologier tas i bruk i ordinær drift. Det må stilles klare og bindende krav til kompetanse hos sjøfolk som skal håndtere disse systemene, både innen daglig drift, vedlikehold og beredskap. Videre er det avgjørende at sikkerhetsregelverk og opplæringskrav utvikles og er på plass i forkant av innføringen av nye teknologier, og ikke i etterkant som en korrigerende øvelse.

Når det gjelder det foreslåtte kravet om at minst 90 prosent av fartøyenes årlige energiforbruk skal være utslippsfritt, vurderer NSOF dette som lite realistisk uten at nødvendig infrastruktur er tilgjengelig. Kravet forutsetter en omfattende og koordinert utbygging av ladeinfrastruktur langs store deler av kysten. Denne infrastrukturen finnes i dag ikke i tilstrekkelig omfang, og i mange regioner er det usikkert om den vil være tilgjengelig innenfor de foreslåtte tidsrammene. Manglende nettilgang eller fravær av landsstrøm kan i praksis skape et press på rederier og mannskap for å ta i bruk teknologier som ennå ikke er tilstrekkelig modne eller dokumentert sikre. Dette kan svekke driftssikkerhet og beredskap, og i ytterste konsekvens gjøre det umulig for fartøy å oppfylle kravene innen fastsatte frister. NSOF mener derfor at krav om utslippsfri drift må knyttes tydelig til faktisk tilgjengelig infrastruktur, slik at sjøfolk ikke settes i situasjoner der hensynet til sikkerhet og forsvarlig drift må vike for regulatoriske mål.

NSOF vil også peke på at de foreslåtte tidslinjene fremstår som svært stramme. Krav som trer i kraft før nødvendig infrastruktur, regelverk og opplæringsystemer er etablert, vil i realiteten plassere både sjøfolk og rederier i en uholdbar situasjon. Dagens tidsplan tar etter NSOFs vurdering

ikke tilstrekkelig høyde for utfordringer knyttet til nettkapasitet, teknologisk modenhet, ombygging av eksisterende fartøy og de omfattende opplæringsbehovene som følger av omstillingen. NSOF anbefaler derfor at tidslinjene justeres slik at de i større grad samsvarer med faktisk gjennomførbarhet og gir rom for en trygg og planlagt overgang.

Avslutningsvis vil NSOF understreke betydningen av å unngå tidlig låsing til bestemte teknologiske løsninger. Utviklingen innen alternative energibærere og fremdriftssystemer går raskt, og et regelverk som i praksis favoriserer én løsning, for eksempel batterielektrisk drift, kan hemme innovasjon, øke kostnader og binde næringen til teknologier som på sikt ikke nødvendigvis er de mest hensiktsmessige. NSOF mener derfor at reguleringen må være teknologinøytral, slik at nye, sikre og effektive løsninger kan tas i bruk etter hvert som de modnes og dokumenteres som forsvarlige.